

**Program mecenatu artystycznego
i usług publicznych w zakresie kultury
– pracownie twórcze.**

Spis treści

Wstęp

- I. Zasady najmu lokali przeznaczonych do prowadzenia działalności twórczej z zakresu kultury i sztuki – pracowni twórczych**
- II. Osoby uprawnione do najmu pracowni twórczej**
- III. Sposób wnioskowania o najem pracowni twórczej**
- IV. Sposób rozpatrywania wniosków o najem pracowni twórczej**
- V. Najem pracowni twórczej**
- VI. Najem lokalu zamiennego - pracowni twórczej**
- VII. Kontrola wykorzystania lokalu przeznaczonego na cele twórcze**
- VIII. Wspólny najem pracowni twórczej**
- IX. Podnajem lub oddanie pracowni twórczej w bezpłatne używanie**
- X. Zamiana pracowni twórczej**
- XI. Zasady wylaniania beneficjentów programu**
- XII. Kryteria wyboru przyszłych beneficjentów programu i sposób opiniowania wniosków**
- XIII. Termin i sposób opiniowania wniosków**
- XIV. Koszty realizacji programu**
- XV. Podmioty realizujące program**

Wstęp

Organizowanie i wspieranie życia kulturalnego jest jednym z ustawowych obowiązków samorządu lokalnego. Zadania z zakresu kultury są realizowane poprzez świadczenie usług publicznych, mających na celu zaspokojenie potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej (zadania własne gminy). Dotyczy to także mecenatu artystycznego, którego jedną z form jest zapewnienie bazy lokalowej, umożliwiającej prowadzenie działalności twórczej.

Celem *Programu mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - pracownie twórcze* jest zaspokojenie potrzeb lokalowych krakowskiego środowiska wynikających z prowadzonej działalności artystycznej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie prawa lokalowego, ideą programu jest objęcie mecenatem Gminy Miejskiej Kraków przede wszystkim twórców, którym warunki materialne uniemożliwiają wynajęcie pracowni na wolnym rynku.

W ramach realizacji *Programu mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - pracownie twórcze* należy przystąpić do wdrażania środków ochrony szopkarstwa krakowskiego zgodnie z zaciągniętymi przez Gminę Miejską Kraków zobowiązaniami, które zgłoszone zostały do wniosku nr 001362 dot. wpisu na *Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości* w 2017 r. W dniu 29 listopada 2018 szopkarstwo krakowskie zostało wpisane na Listę Reprezentatywną Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego Ludzkości UNESCO. *Program mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - pracownie twórcze* zakłada wydzielenie na potrzeby twórców szopkarskich jako artystów nieprofesjonalnych puli lokali, spełniających określone wymogi techniczne.

Program mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - pracownie twórcze urzeczywistnia możliwość świadczenia usług publicznych w zakresie udostępniania lokali na cele twórcze i definiuje standardy realizacji tych usług. Program stanowi kontynuację realizowanej wcześniej formy mecenatu Gminy Miejskiej Kraków nad artystami. Uznaje prawo dotychczasowych najemców do przyznanych w ramach ww. mecenatu pracowni twórczych, ale modyfikuje zasady przydziału kolejnych lokali, zwłaszcza w zakresie uprawnień do przydziału pracowni twórcom we wszystkich dziedzinach kultury i sztuki. Program nie dotyczy zaspakajania potrzeb mieszkaniowych artystów, nawet, jeśli osobą ubiegającą się o najem lokalu jest twórca deklarujący prowadzenie w lokalu mieszkalnym działalności twórczej. Program nie obejmuje pracowni wynajętych w trybie przetargu i nie przewiduje możliwości ich przekwalifikowywania w celu np. obniżenia czynszu.

Zadaniem programu jest również realizacja długoterminowej strategii Gminy Miejskiej Kraków w tym zakresie (Priorytet I - I.3 Stwarzanie artystom i twórcom kultury warunków dogodnych do rozwoju i pracy w Krakowie – I.3.1 Kontynuacja i rozwijanie narzędzi wsparcia krakowskich artystów i twórców). Jednocześnie ewaluacja programu i dążenie do jego optymalizacji, z uwzględnieniem możliwości lokalowych Gminy i oczekiwań twórców, może wpływać na dalsze ustalenia zasad wyłaniania beneficjentów programu i weryfikacji wykorzystywania pracowni.

Program określa zasadnicze aspekty prawne w zakresie przydziału lokali i weryfikacji ich wykorzystania. Wprowadzane przepisy prawa miejscowego mogą w przyszłości ulegać modyfikacjom.

I. Zasady najmu lokali przeznaczonych do prowadzenia działalności twórczej z zakresu kultury i sztuki – pracowni twórczych

Mając na celu tworzenie materialnych i instytucjonalnych warunków dla rozwoju kultury, Gmina Miejska Kraków udziela pomocy twórcom poprzez wynajem pracowni twórczych, tj. lokali do prowadzenia działalności twórczej, służących do wytwarzania i przechowywania dzieł artystycznych, stanowiących dobra kultury, których powstaniu towarzyszy konieczność stosowania specjalistycznej technologii, lokali wykorzystywanych jako warsztat pracy niezbędny do wykonywania zawodu.

Pomoc w ww. formie realizowana jest w miarę posiadanych możliwości lokalowych.

II. Osoby uprawnione do najmu pracowni twórczej

Prawo do najmu pracowni twórczej przysługuje twórcom:

- 1) prowadzącym aktywną działalność w dziedzinie kultury i sztuki;
- 2) posiadającym dorobek twórczy (staż pracy minimum 5 lat);
- 3) absolwentom uczelni artystycznych, członkom związków i stowarzyszeń twórczych, a także twórcom nieprofesjonalnym rekomendowanym przez odpowiednie w danej dziedzinie środowiska twórcze;
- 4) deklarującym wybór Krakowa na miejsce życia i twórczości;
- 5) posiadającym środki finansowe na utrzymanie pracowni twórczej.

III. Sposób wnioskowania o najem pracowni twórczej

1. Wniosek o pracownię twórczą należy złożyć w Kancelarii Magistratu Urzędu Miasta Krakowa, Plac Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków lub przesłać na ww. adres.

2. Wniosek powinien zawierać:

- 1) dane osobowe wnioskodawcy;
- 2) życiorys twórczy;
- 3) opis działalności twórczej prowadzonej na terenie miasta Krakowa oraz zamierzeń twórczych;
- 4) oświadczenie o warunkach mieszkaniowych;
- 5) oświadczenie o wysokości średnich miesięcznych dochodów przypadających na jednego członka gospodarstwa domowego;
- 6) oświadczenie o nieposiadaniu pracowni twórczej na terenie państwa polskiego;
- 7) referencje i rekomendacje od specjalistów z danej dziedziny oraz dotychczasowe udokumentowane dokonania wnioskodawcy;
- 8) w przypadku twórców nieprofesjonalnych wymagane jest dodatkowo oświadczenie, że wykonywana działalność twórcza stanowi podstawowe źródło utrzymania.

IV. Sposób rozpatrywania wniosków o najem pracowni twórczej

1. Wnioski kierowane do UMK o przyznanie pracowni twórczej do prowadzenia działalności w dziedzinie szopkarstwa będą opiniowane przez Muzeum Krakowa, na zasadach określonych odrębnym regulaminem.

2. Wnioski opiniowane są przez Komisję ds. Pracowni Twórczych, zwaną dalej Komisją.

3. Komisję powołuje na okres pięciu lat Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia.

4. W skład Komisji wchodzi: dwóch przedstawicieli środowiska twórczego (krakowskich związków i stowarzyszeń twórczych lub ich oddziałów w Krakowie/organizacji pozarządowej działającej w sferze kultury lub reprezentant wnioskodawców niezrzeszonych lub krytyk sztuki/kurator/właściciel galerii sztuki, przedstawiciel MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie/Muzeum Narodowego w Krakowie/Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki), przedstawiciel Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, przedstawiciel Rady Miasta Krakowa, przedstawiciel Prezydenta Miasta Krakowa, przedstawiciel Urzędu Miasta Krakowa (wydziału właściwego ds. kultury).

5. W obradach Komisji mogą brać udział (bez prawa do głosowania) zaproszeni eksperci (jako gremium doradcze, opiniodawcze).

6. Tryb pracy Komisji oraz szczegółowe kryteria wyłaniania osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu pracowni twórczej określi regulamin ustalony przez Prezydenta Miasta Krakowa w drodze zarządzenia.

7. Obsługę biurową Komisji zapewnia wydział Urzędu Miasta Krakowa właściwy w sprawach kultury.

8. Ustalenia Komisji wraz z informacją o terminie i miejscu składania uwag i zastrzeżeń podawane są do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa: <http://www.bip.krakow.pl> i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa: Plac Wszystkich Świętych 3-4, Plac Wszystkich Świętych 11, na okres 14 dni. W tym terminie można składać uwagi i zastrzeżenia.

9. Protokół z pracy Komisji jest dostępny do wglądu w wydziale właściwym ds. kultury UMK.

10. Uwagi i zastrzeżenia dotyczące ustaleń, o których mowa w ust. 8 rozpatrywane są przez Komisję w terminie do 30 dni po upływie terminu ich składania, o którym mowa w ust 8.

11. Po rozpatrzeniu uwag i zastrzeżeń przez Komisję, Prezydent Miasta Krakowa ustala ostateczną listę osób uprawnionych do otrzymania pracowni twórczej.

V. Najem pracowni twórczej

1. Osoba uprawniona do otrzymania pracowni twórczej może zrezygnować z proponowanego lokalu na podstawie pisemnego, uzasadnionego oświadczenia skierowanego do Komisji. Odmowa nie stanowi dla Komisji zobowiązania do ponownego rozpatrywania wniosku. Komisja rozpatruje każdy przypadek rezygnacji indywidualnie, odnosząc się do przedstawionego uzasadnienia i działalności twórczej osoby zgłaszającej rezygnację. Dwukrotna odmowa objęcia proponowanego lokalu przez osobę uprawnioną traktowana jest jako rezygnacja z uzyskania pracowni twórczej w ramach programu na okres dwóch lat.

2. W przypadku dwukrotnej odmowy propozycji zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego – pracowni twórczej, dopuszcza się, po uzyskaniu wyroku sądu, możliwość kolejnej propozycji zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego – pracowni twórczej.

3. Zawarcie umowy najmu pracowni twórczej następuje na podstawie zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa.

4. Umowa najmu pracowni twórczej zawierana jest na czas oznaczony - minimum 5 lat, z możliwością przedłużenia.

5. Po wynajęciu lokalu na cele twórcze nie dopuszcza się zmiany kwalifikacji pracowni twórczej na lokal mieszkalny.

6. W razie śmierci najemcy stosunek najmu wygasa. Uprawnienie do nabycia tytułu prawnego do pracowni twórczej posiadają małżonkowie, wstępni oraz zstępni zmarłego twórcy spełniający warunki określone w Rozdziale II., po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji.

7. Dopuszcza się możliwość ponownego zawarcia umowy najmu pracowni twórczej, na wniosek osoby, której wypowiedziano umowę najmu lub orzeczono eksmisję z lokalu. Warunkiem ponownego zawarcia umowy najmu jest brak zadłużenia z tytułu opłat czynszowych, opłat za media lub kosztów sądowych.

8. Opinię w sprawie przywrócenia tytułu prawnego wydaje Komisja.

9. W przypadkach udokumentowanych wybitnymi zasługami dla kultury i sztuki Prezydent Miasta Krakowa może, po zasięgnięciu opinii właściwej Komisji Rady Miasta Krakowa, wyrazić zgodę na zawarcie umowy najmu pracowni twórczej w pierwszej kolejności. W takim przypadku zdań 4 i 5 Rozdziału XIII. nie stosuje się.

VI. Najem lokalu zamiennego - pracowni twórczej

1. Uprawnionymi do zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego – pracowni twórczej, są osoby:

- 1) posiadające prawo do najmu lokalu zamiennego na podstawie art. 32 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego w zw. z art. 11 ust. 2 pkt 4 ustawy:
 - a) w przypadku stwierdzenia przez organ nadzoru budowlanego konieczności opróżnienia w całości lub części budynku z uwagi na bezpośrednią groźbę zawalenia,
 - b) w przypadku, gdy organ nadzoru budowlanego zakazał użytkowania obiektu budowlanego w całości lub części z uwagi na nieodpowiedni stan techniczny.
- 2) którym wypowiedziano umowę najmu pracowni twórczej w oparciu o art. 11 ust. 2 pkt 4 ustawy, z uwagi na konieczność remontu budynku lub jego części wynikającą z decyzji organu nadzoru budowlanego albo udokumentowaną celowość rozbiórki bądź konieczność remontu budynku lub jego części (dotyczy lokali stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków).

2. Uprawnionymi do zawarcia umowy najmu pracowni twórczej - lokalu zamiennego na czas nie dłuższy niż rok są najemcy pracowni wymagającej koniecznej naprawy:

- 1) stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków;
- 2) znajdujących się w budynkach stanowiących własność osób nieznanych z miejsca pobytu, dla których nie został ustanowiony kurator, a pozostających w zarządzie Gminy Miejskiej Kraków;
- 3) znajdujących się w budynkach stanowiących współwłasność Gminy Miejskiej Kraków i pozostających w jej zarządzie.

3. Dopuszcza się przyznanie lokalu zamiennego – pracowni twórczej w razie potrzeby opróżnienia lokalu stanowiącego własność Gminy Miejskiej Kraków lub współwłasność Gminy Miejskiej Kraków i osób trzecich, z przyczyn niewymienionych w ust 1 i 2. Decyzję o wykwaterowaniu pracowni twórczej podejmuje Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia. W takim przypadku zdań 4 i 5 Rozdziału XIII. nie stosuje się.

4. Wnioski o przyznanie lokalu zamiennego - pracowni twórczej nie wymagają opinii Komisji.

VII. Kontrola wykorzystania lokalu przeznaczonego na cele twórcze

1. Pracownia twórcza nie może być wykorzystywana do innego celu niż deklarowana działalność twórcza stanowiąca podstawowe źródło utrzymania najemcy.

2. Wykorzystywanie pracowni niezgodnie z celem, o którym mowa w ust. 1, a w szczególności przeznaczenie jej przez twórcę na lokal mieszkalny, a także oddanie w bezpłatne używanie lub podnajem bez zgody wynajmującego lub zaprzestanie prowadzenia działalności twórczej, może stanowić podstawę do wypowiedzenia umowy najmu.

3. Weryfikacja wykorzystania pracowni twórczych dokonywana jest:

- 1) przez potwierdzenie działalności twórczej przez wydział właściwy ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa, bądź Komisję;
- 2) corocznie, poprzez składane przez twórców do wydziału właściwego ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa (do dnia 15 lutego), oświadczenia o wykorzystywaniu lokalu zgodnie z przeznaczeniem;
- 3) poprzez kontrolę prowadzoną na bieżąco przez administratorów lokali.

4. Użytkownicy pracowni twórczych deklarują gotowość na prośbę wydziału ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa udostępniania pracowni twórczych publiczności oraz prezentowania swojego warsztatu pracy.

VIII. Wspólny najem pracowni twórczej

1. Dopuszcza się najem pracowni twórczej przez osoby decydujące się na wspólne jej używanie.

2. Uprawnionymi do wspólnego najmu pracowni są osoby posiadające pozytywną opinię Komisji.

3. Zgoda na wspólny najem lokalu oznacza rezygnację ze starań o otrzymanie odrębnej pracowni twórczej.

IX. Podnajem lub oddanie pracowni twórczej w bezpłatne używanie

1. Zawarcie umowy pomiędzy najemcą pracowni a osobą trzecią o podnajem bądź oddanie pracowni w bezpłatne używanie, wymaga uzyskania pozytywnej opinii Komisji.

2. Wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1 na podnajem lub oddanie w bezpłatne używanie następuje wyłącznie na okres do jednego roku, w przypadku, gdy najemca z uzasadnionych przyczyn czasowo nie korzysta z pracowni twórczej. Dotyczy to w szczególności czasowych wyjazdów zagranicznych lub krajowych w związku z prowadzoną działalnością artystyczną.

X. Zamiana pracowni twórczej

1. Najemcy pracowni twórczych - mogą złożyć do wydziału właściwego ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa - wniosek wraz z odpowiednim uzasadnieniem o dokonanie między sobą zamiany zajmowanych lokali. Dopuszcza się również możliwość dokonania, na wniosek twórcy, zamiany już zajmowanej pracowni na lokal stanowiący pustostan, który może być przeznaczony na pracownię twórczą.

2. Zamiana, określona w ust. 1, jest możliwa po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję.

XI. Zasady wylaniania beneficjentów programu

Przyjmuje się, że beneficjentami programu są najemcy pracowni twórczych, którzy otrzymali lokal z zasobu Gminy na dotychczasowych zasadach.

XII. Kryteria wyboru przyszłych beneficjentów programu i sposób opiniowania wniosków

1. Ustala się następujące, priorytetowe kryteria wyboru przyszłych beneficjentów programu:

- 1) posiadane, zgodnie z zasadami programu, uprawnienie do najmu pracowni twórczej;
- 2) zależność wykonywanej działalności twórczej od posiadania odrębnego lokalu;
- 3) warunki bytowe wnioskodawcy;
- 4) dotychczasowe osiągnięcia, nagrody, stypendia, rekomendacje, staż pracy, itd.;
- 5) aktywność twórcza;
- 6) opis zamierzeń artystycznych;
- 7) znaczenie prowadzonej działalności twórczej dla rozwoju kultury Krakowa.

Uściślenie ww. kryteriów nastąpi w regulaminie pracy Komisji, przyjmowanym w drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa.

2. W przypadku beneficjentów prowadzących działalność w dziedzinie szopkarstwa, szczegółowe kryteria ustalone zostaną przez Muzeum Krakowa, które weźmie pod uwagę dorobek twórcy oraz werdykty Sądu Konkursowego Szopek Krakowskich (ok. 20 historyków, etnografów, historyków sztuki, architektów i plastyków, przedstawicieli władz samorządowych oraz MKiDN).

XIII. Termin i sposób opiniowania wniosków

Opiniowanie wniosków o przydział pracowni twórczej przez Komisję odbywać się będzie wyłącznie w przypadku posiadania przez Gminę wolnego lokalu do wynajęcia z przeznaczeniem na pracownię twórczą. Wydział właściwy ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa ogłasza nabór wniosków.

Na potrzeby procedury przyznawania pracowni opracowany został formularz wniosku, w którym twórca podaje lokalizację pracowni. Twórca zobowiązany jest do zapoznania się ze stanem technicznym lokalu przed złożeniem wniosku. Twórca akceptuje konieczność adaptacji lokalu na własny koszt i bez możliwości zwrotu poniesionych nakładów, zgodnie z potrzebami prowadzonej przez siebie działalności.

Komisja obraduje również w przypadku konieczności wydania opinii w sprawach dotyczących wynajętych już lokali (np. zaopiniowania wniosków o wspólny najem pracowni twórczej).

XIV. Koszty realizacji programu

Zadania wykonywane będą w ramach etatów komórek organizacyjnych UMK i miejskich jednostek organizacyjnych. Udział w pracach Komisji jest nieodpłatny.

Na pracownie twórcze przeznaczane będą lokale z zasobu Gminy Miejskiej Kraków, w których możliwe jest prowadzenie działalności twórczej.

XV. Podmioty realizujące program

Realizacja programu wymaga współpracy następujących podmiotów, które wykonują zadania w ramach swoich kompetencji:

- 1) wydziału właściwego ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa – w zakresie: przyjmowania wniosków o przyznanie pracowni twórczej, wydzielenia na potrzeby twórców szopkarskich jako artystów nieprofesjonalnych puli lokali, spełniających określone wymogi techniczne oraz przekazania wniosków kierowanych do UMK o przyznanie pracowni twórczej do prowadzenia działalności w dziedzinie szopkarstwa do dalszej realizacji przez Muzeum Krakowa, powoływania i obsługi Komisji, sporządzania protokołu z pracy Komisji, opracowania i realizacji zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa, potwierdzenia działalności twórczej artystów, corocznej weryfikacji działalności twórców w lokalach gminnych na podstawie oświadczeń o wykorzystaniu pracowni twórczej, powiadomienia wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia sprawy;
- 2) wydziału właściwego ds. mieszkalnictwa Urzędu Miasta Krakowa – w zakresie ustalenia lokali możliwych do wynajęcia z przeznaczeniem na pracownie twórcze, tj. wyłączenia z zasobu mieszkaniowego i przesyłania informacji o nich do wydziału właściwego ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa;
- 3) miejskiej jednostki organizacyjnej właściwej ds. gospodarki lokalowej – w zakresie prowadzenia bazy danych pracowni twórczych, przesyłania informacji o pustostanach powstałych po pracowniach twórczych do wydziału właściwego ds. kultury wraz z typowaniem prac remontowych niezbędnych do przeprowadzenia przez najemcę, zawierania umów najmu i bieżącej kontroli wykorzystania pracowni, prowadzenia windykacji pieniężnej i niepieniężnej;
- 4) Muzeum Krakowa – w zakresie udostępnienia pracowni twórczych dla szopkarzy: opiniowania wniosków, zawierania umów najmu i weryfikacji wykorzystania pracowni.

Z inicjatywą w zakresie realizacji programu do wydziału właściwego ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa może występować miejska jednostka organizacyjna właściwa ds. gospodarki lokalowej, w przypadku zmiany prawa powszechnie obowiązującego, mającego zastosowanie do najmu pracowni twórczych. W przypadku ewentualnych zmian w zakresie realizacji programu z inicjatywą ich wprowadzenia występuje wydział właściwy ds. kultury Urzędu Miasta Krakowa.